

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2017/1703,**27. aprill 2017,****tähelepanekutega, mis on Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa**

EUROOPA PARLAMENT,

- võttes arvesse oma otsust Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 94 ja IV lisa,
- võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust (A8-0105/2017),
- A. arvestades, et Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (edaspidi „amet“) finantsaruannete kohaselt oli ameti 2015. aasta lõplik eelarve 67 559 100 eurot (2014. aasta eelarvest 13,77 % rohkem); arvestades, et ameti eelarve koosneb tervenisti liidu eelarvest eraldatud vahenditest;
- B. arvestades, et kontrollikoda märkis oma aruandes Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti eelarveaasta 2015 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;
- C. arvestades, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames rõhutab eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon, et liidu institutsioonide demokraatlikku legitiimsust tuleb tingimata tugevdada, suurendades läbipaistvust ja aruandekohustust ning rakendades tulemuspõhise eelarvestamise põhimõtet ja personalijuhtimise head tava;

Kommentaariid tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

1. võtab teadmiseks, et kontrollikoja aruande kohaselt sõlmis amet töövõtja korraldatud hanketeenuste, sh koolitus- ja õppeteenuste osutamiseks kahe miljoni euro suuruse raamlepingu, kuid raamlepingus ei täpsustatud, et hanketeenused peavad olema kooskõlas ameti finantseeskirjade hankeid käsitlevate sätetega; võtab teadmiseks, et kõnealune raamleping sõlmiti ameti finantseeskirjade kohase avatud hankemenetluse korras; võtab samuti teadmiseks, et kuigi lepingus puudus sõnaselge säte, et töövõtja on kohustatud neid finantseeskirju järgima, oli lepingutingimustes kohustuslik nõue, et pakutakse turu madalaimat hinda, ning et ametil on õigus alगतada hinna läbivaatamine, kui leitakse madalam hind;
2. võtab teadmiseks, et kontrollikoja aruande kohaselt korraldas amet osalemiskutse avaldamise ja et kandidaatide eelvalik läbirääkimistega hankemenetluses (mille hinnanguline maksumus on 20 000 000 eurot) osalemiseks toimus eelarvevahendite käsutaja volitusega; märgib, et eelvalik määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ja selle kohalduseeskirjade tähenduses toimus enne läbirääkimistega menetluse alustamist; märgib ühtlasi, et osalemiskutset kasutati turu-uuringu, mitte hankemenetluse osana; saab aru, et turu-uuringut viis läbi operatiivtoimingute algataja oma otsese ülemuse järelevalve all, kohaldades tehniliste aspektide (mis hõlmas kättesaadaval tabel põhinevat uuringut ja osalemiskutset) suhtes kaheastmelist tegutsemisviisi väliskonsultandi abiga;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

3. märgib, et 2015. aastal tehtud eelarve jälgimise alaste pingutuste tulemusel oli eelarve täitmise määr 99,68 % ja maksete assigneeringute täitmise määr oli kõrge (99,4 %);
4. võtab teadmiseks, et amet võttis 2016. aastal kasutusele eelarvevastutuse mudeli, nagu kavandatud; võtab teadmiseks asjaolu, et selles eelarvevastutuse mudelis muudeti eelarvevastutus ametlikuks ja jaotati see planeerimise, rakendamise ja järelevalve küsimustes ära ameti juhtivtöötajate vahel, üksuse juhatajate tasandil ja kõrgemal;

5. tuletab meelde, et määruse (EL) nr 1077/2011 kohaselt peavad Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ning Eurodaciga seotud meetmetega ühinenud riigid (Schengeni lepinguga ühinenud riigid) maksma ameti eelarvesse osamaksu; märgib, et Schengeni lepinguga ühinenud riikidega ei ole ikka veel kokku lepitud eeskirju, milles määratakse kindlaks nende osalemine ameti töös, sh ka nende hääleõigus ja osamaks ameti eelarvesse; märgib murega, et selliste eeskirjade puudumisel maksavad Schengeni lepinguga ühinenud riigid osamaksu ameti eelarve III jaotisesse (tegevuskulud), järgides liiduga allkirjastatud assotsiatsioonilepingute sätet, kuid ameti eelarve I ja II jaotisesse (palgad ja muud halduskulud) nad osamaksu veel ei maksa; täheldab, et kõik juriidiliselt võimalikud toimingud, mida on vaja selleks, et Schengeni lepinguga ühinenud riigid saaksid maksta osamaksu ameti eelarvesse, on tehtud; tuletab meelde, et läbirääkimisi eelarveosamaksude üle Schengeni lepinguga ühinenud riikidega juhivad komisjon, mitte amet;

Hanke- ja töölevõtmismenetlused

6. võtab teadmiseks, et kontrollikoda järeldas ameti hankemenetluste auditis, et amet oli 2015. aastal sõlminud lepinguid või pidanud läbirääkimisi üheainsa töövõtjaga, ilma tellitavaid teenuseid täpselt kindlaks määramata; on väga mures, sest 2015. aastal allkirjastatud lepingute puhul tekkis oht, et need on vastuolus säästlikkuse põhimõttega ja nullivad hangete kulutõhususe ning nende puhul on ka korruptsioonioht palju suurem; täheldab, et sellised lepingud võivad piirata peale selle konkurentsi ja suurendada sõltuvust töövõtjast; võtab teadmiseks, et ameti hallatavaid süsteeme mõjutavad ka ametist sõltumatud tegurid, mis piiravad võistlevate pakkumismenetluste süstemaatilist taasavamist; innustab ametit sõlmima lepinguid mitme tarnijaga või vajalikke teenuseid võimaluse korral täpsemini kindlaks määrama; jääb ootama kontrollikoja auditit ameti 2016. aasta hankemenetluste kohta ja usub, et 2016. aastal amet parandas eespool kirjeldatud hankemenetlusi;
7. märgib, et 2015. aastal oli ametis kokku 135 töötajat (117 ajutist teenistajat, 12 lepingulist töötajat ja 6 riikide lähetatud eksperti); märgib samuti, et töötajatest 33 % olid naised ja 67 % mehed;

Kulukohustused ja ülekantud assigneeringud

8. märgib, et II jaotises (halduskulud) kanti kulukohustustega seotud assigneeringutest üle 9 000 000 euro (50 % kulukohustustega seotud assigneeringutest), võrreldes 15 000 000 euroga (87 %) 2014. aastal; märgib ka, et need ülekandmised olid tingitud peamiselt ameti Strasbourgis asuva hoone juurdeehitusega seotud mahukast lepingust ja mitmeaastaste lepingute alusel pakutavatest teenustest; võtab teadmiseks, et amet tegi planeerimise ja kooskõlastamise vallas märkimisväärseid jõupingutusi, et veenduda, et kõik liigendamata assigneeringute ülekandmised oleksid majanduslikult põhjendatud;
9. märgib, et ülekandmised võivad sageli olla osaliselt või täielikult põhjendatud, sest ametite rakenduskavad on mitmeaastased, ning see ei näita tingimata probleeme eelarve planeerimisel ja täitmisel, samuti ei ole see alati vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega ja seda eriti sel juhul, kui amet on assigneeringute ülekandmist eelnevalt kavandanud ja sellest kontrollikoja teada andnud;

Sisekontroll

10. tunnustab ameti jõupingutusi sisekontrollistandardite rakendamisel, mis on võimaldanud teha põhinõuete täielikul rakendamisel olulisi edusamme suhteliselt lühikese aja jooksul, sest amet sai majanduslikult iseseisvaks mais 2013; märgib aga, et sisekontrollistandardite rakendamine ei vasta veel kõigis aspektides põhinõuetele, ja märgib ühtlasi, et nelja sisekontrollistandardit tuli veel rakendada, kuigi peeti suures ulatuses ellu viiduks ja kuus standardit oli täielikult rakendatud;
11. märgib, et komisjoni siseauditi talitus andis sisekontrollistandardite rakendamise kohta 14 soovitusi, millest viis olid väga olulised ja üheksa olulised; märgib ühtlasi, et siseauditi talitus ei teinud kindlaks ühtegi kriitilise tähtsusega probleemi;
12. võtab teadmiseks, et amet omandas vajaliku materiaalse põhivara kindlustuse, nagu eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon ja kohus 2014. aastal nõusid;

13. peab kahetsusväärseks, et 2015. aastal anti teada kahest andmetega seotud rikkumisest, mis olid seotud ameti sisehaldusega; tunneb heameelt selle üle, et andmekaitset ja -turvet on ametis tugevdatud uute teavitusseminaride, töötajate koolituste ning andmetega seotud rikkumiste alase poliitika ja menetluste ning tegevuskava ja tööprogrammi koostamise abil;

Siseaudit

14. märgib, et siseauditi üksus auditeeris, kui tõhus sisekontrollisüsteem ametis lepingute haldamisel on; võtab teadmiseks, et siseauditi üksus ei teinud kindlaks ühtegi kriitilise tähtsusega probleemi; märgib ühtlasi, et siseauditi talitus esitas lepinguhalduse kindlaksmääramise ja korraldamise ning lepingute täitmise kohta viis soovitusi;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

15. märgib, et amet kavatseb võtta rikkumistest teatamise eeskirja vastu 2017. aasta jooksul; palub ametil vastu võtta rikkumistest teatamise poliitika, mis soodustab ameti töökeskkonnas läbipaistvust ja vastutust, teavitada ja koolitada töötajaid korrapäraselt nende kohustustest ja õigustest seoses kõnealuse poliitikaga, tagada rikkumisest teatajatele kaitse kättemaksu eest, tegelda rikkumisest teatajate edastatud hoiatustega aegsasti ja luua anonüümse ametisese teatamise jaoks vastav kanal; kutsub ametit üles avaldama igal aastal aruanne selle kohta, mitmest rikkumisest teada anti ja mida sellega seoses ette võeti ning esitama kõnealused aruanded eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile; kutsub ametit üles andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile rikkumisest teatamise eeskirja kehtestamisest ja rakendamisest aru;
16. märgib murega, et ameti haldusnõukogu liikmete elulookirjeldusi ning nõuanderühmade liikmete elulookirjeldusi ja huvide deklaratsioone ei ole ameti veebisaidil avaldatud; peab kahetsusväärseks, et amet ei kontrollinud huvide deklaratsioonides esitatud andmete õigsust ega kehtestanud nende ajakohastamise korda; nõuab tungival, et amet võtaks vastu huvide konfliktide ennetamise ja haldamise sidusa poliitika suunised ning võtaks vastu ja viiks ellu selliste konfliktide suhtes kohaldatava selge poliitika, mis on kooskõlas liidu detsentraliseeritud ameteid käsitleva ühise lähenemisviisi järeelmeetmete tegevuskavaga, ning avaldaks oma poliitika, et tagada oma juhtkonna üle nõutav üldsuse järelevalve ja kontroll;
17. märgib, et ameti pettusevastase strateegia rakendamise esimene iga-aastane järelevalvearuanne esitati 2016. aasta aprillis ja et aruande kohaselt oli rakendamise määr peaaegu 60 %; märgib, et järgmine järelevalvearuanne on kavas esitada 2017. aasta märtsiks; palub, et amet teavitaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni aruande tulemustest; märgib, et ameti haldusnõukogu võttis ameti pettusevastase strateegia ja tegevuskava vastu 2015. aasta novembris; märgib samuti, et amet on seadnud eesmärgiks võtta 2017. aasta lõpuks vastu tegevuskavast tuleneva uue eeskirja ja alustada selle rakendamist kohe pärast vastuvõtmist;

Teabevahetus ja koostöö teiste ametitega

18. märgib rahuloluga, et amet viis 2015. aastal läbi 12 suurt teadlikkust ja nähtavust suurendavat tegevust; võtab teadmiseks, et need hõlmasid iga-aastast konverentsi, kaht ümarlauda ettevõtjatega, Euroopa päeva tähistamist, piirivalve tegevust Euroopa päeva pidustuste raames, kolme teabeüritust sidusrühmade ja teabelevitajatega, filmi justiits- ja siseküsimuste ametite koostööst ja nende rollist liidu poliitika elluvijatena kodanike hüvanguks ning teabekampaaniat e-piiride katseprojekti kohta, mille tulemusena koostati ja levitati eri keeleversioonides teabematerjale ning saavutati ühtlasi parem nähtavus ja suurem meediakajastus;

Muud kommentaarid

19. võtab rahuloluga teadmiseks, et amet viis lõpule läbirääkimised ja sõlmis Prantsusmaaga Strasbourgi tegutsemiskoha jaoks peakorterit käsitleva lepingu; märgib, et see leping vajab veel Prantsusmaa parlamendis ratifitseerimist;
20. võtab rahuloluga teadmiseks, et amet viis 2014. aasta lõpuks lõpule läbirääkimised ja sõlmis Eestiga Tallinna tegutsemiskoha jaoks peakorterit käsitleva lepingu; võtab teadmiseks, et Eesti Riigikogu ratifitseeris ameti peakorterit käsitleva lepingu 18. veebruaril 2015;

21. võtab teadmiseks asjaolu, et pidades silmas Dublini süsteemi reformi ning Euroopa rände tegevuskavas sätestatud, viis amet läbi esialgse hindamise reformi võimaliku mõju kohta Eurodac-süsteemi haldamisele; võtab teadmiseks, et hindamise tulemused on esitatud komisjonile ja lisatud ettepanekusse, mis käsitleb Dublini süsteemi reformimist;
22. märgib murega, et ameti haldusnõukogu koosseisus valitseb suur sooline tasakaalustamatus; nõuab tungivalt, et amet parandaks võimalikult kiiresti tasakaalu ja annaks tulemustest Euroopa Parlamendile teada;
23. võtab teadmiseks, et ameti kasutuses olev kontoripind on maksimaalselt täidetud, mille tulemusel on töökoha ühikuhind vähenenud; loodab siiski, et õiguslikust nõuetest, mis käsitlevad töötajate jaoks tervisliku ja ohutu töökoha loomist, on täielikult kinni peetud;
24. võtab teadmiseks, et 2015. aastal osales 97 ameti töötajat väljasõidupäevadel, mille maksumus oli 9 227 eurot (95,13 eurot inimese kohta), samuti asjaolu, et 448 töötajat osales muudel üritustel, mille maksumus oli 29 807,65 eurot (66,54 eurot inimese kohta);
25. tunneb heameelt selle üle, et haldusnõukogu võttis 2015. aasta märtsis ameti töö jaoks vastu rea tulemusnäitajaid; on seisukohal, et sellised näitajad peaksid paremini kajastama ameti meetmete tulemusi ja mõju julgeolekule, rändele, piirihaldusele ja põhiõigustele; jääb ootama nende näitajate rakendamise tulemusi 2016. aastal; palub ametil oma töö veebiplatvormide kaudu nähtavamaks muuta;
26. tunneb heameelt püüdluste üle viia justiits- ja siseküsimuste süsteemid vastavusse muutuvate poliitiliste prioriteetide ja ettenägematute sündmustega kogu aasta vältel; tunnistab ameti kasvavat tähtsust Schengeni ala toimimise seisukohalt; nõuab, et amet jälgiks tähelepanelikult oma rahalisi ja inimressursse ning esitaks vajaduse korral korrektsioonide tegemiseks aegsasti põhjendatud taotlused;
27. viitab elarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 27. aprilli 2017. aasta resolutsioonile ⁽¹⁾ ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0155 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 372).